

పరిమళ లంక రామస్థవము

Sino.437 శ్రీ రత్నము

విద్యావంశమునకు రామకృష్ణ

నామకవిమలానామకవిమలానా

గుంటూరు
చింద్రకామమహాశ్వరకామమహాశ్వర
మహాశ్వరమహాశ్వర

నామకవిమలానామకవిమలానా

నామకవిమలానామకవిమలానా

నామకవిమలానామకవిమలానా

మ న వి.

“కగ్గలలితచుగు వికాలశీవితమునందు గౌరవకార్యముల కెట్టి పవిత్రత తనరునో, కొంచెపుఁ బనులకుఁగూడ నట్టిపవిత్రత కలదనునది మహాకవి రచించుచున్న యుదాహరణము”. ఈయుదాహరణమునకు నిదర్శనములు, మనదేశమునందు నల్లకొనుచున్న యభినవప్రబోధముచే ప్రేరితములై, విరివిగఁగా నిచ్చుచున్నవి. ఈనూతనోత్సాహమునుండి యుద్భవించిన ధర్మకృతులకు, విజయవాడకనతిహారముననున్న, పడమటలంక, గమణీయగంగమువంటిది.

పడమటలంక ప్రకృతికి ప్రియపుత్రిక. ఫలకంతములు, సునోజ్ఞములునగు తరువులు, పుష్పఫలలతా శోభితములగు నోటలును, నిస్సర్గగాంభీర్యముచే నిశ్చలములగు పర్వతములును, ఈచిన్నిగ్రామము వానుకొని యుండును. ఈపల్లెయందు క్షత్రియశంపకులగు నకనిగడ్డవల్లభరాయలకును మహాలక్ష్మమ్మకును గుణసంపన్నరేవురు పుత్రులు గలరు. వీరిధర్మాసక్తికొదండరామాలయ నిర్మాణమునకును, పాంథసోపచారకరమగు సుత్రముకట్టించుటకును గాఢము. ఈసుత్రమునకంతర్గతముగ వైద్యవిద్యాకుశలులగు బసవయావ్యయుండగు తృతీయ సోదరుఁడుఁడయ్యుండెద ధర్మవైద్యకాలనొకఁడని స్థాపించి వైద్యసహాయమొనర్చుట కీర్తనీయము ఇచ్చటనే యభిమానుల సహాయముఁజూపారు వేయిరూప్యముల విలువఁగల చిన్న మేడయందు దుపుస్తక భండాగారమొందు నిర్మింపఁబడినది. ఈకార్యనిర్వహణమున భారమంతయు వహించిన సీతారామావధూతలవారు వందురు. కొదండరామాలయ ధర్మకర్తృత్వపదవినున్న జ్యేష్ఠసోదరవర్యునకును వారుపగోపకృతికై చేయు కష్టములపాలు పంచుకొనువారికిని, యితరధార్మికులకును నిరామయవిశ్రాంతి శ్రీరామచంద్రుఁడొసంగుఁగాక!

పడమటలంక నొలునొల్లనుండియు నావనన్ను నాకర్షించింది. రామాలయమును, నచటి కల్యాణోత్సవములును ఆనందదాయకములగుటచే నచటికి తిరిగి బోవుచుంటిని. నాననోనీధి శ్రీరామప్రేమ తేజముచేవిక సితమగుటచేతనో, కోదండరాముని దయా సేవనముచేసినో “పడమటలంక రామననుఁ బాలనసేయవె జానకీపతి!” యనుమకుటమప్రయత్నముగ నాకుం దోచెను. హృద్గతములై వెనగులాడు భావములను వెలిబుచ్చుటకై, పద్యము లింకను వ్రాయఁదలంచి, కవితారచన నాగంభించితిని. ఇరువది యైదుపద్య ములను కొంతకాలమునకు ముగించితిని. పదపడి చిత్తవృత్తియనేక విధములఁ బోవసాగెను. సాహితీచర్య సుగుఁగముగ నొనర్చక, కవితయొక్క సౌంద ర్యసౌష్ఠ్యముల నెఱుంగక, పద్యము లల్లసమకట్టుట, వెగటుగఁగోచెను. ‘అమఁగోదాత్తమనీమచే’ సిద్ధించు ‘రమణీయార్థ ప్రతిపాదక’ శక్తినిర్బంధించిన రాధనియెఱిగి, సరస్వతీదివ్యసీతము నసత్కల్పనలచే కళంకిత మొనరింప నను గాఢనిశ్చయమేర్పఱచుకొంటిని. నాసంకల్పము సఫలమొనరించుకొను టకు కవీశ్వరుల యొద్దకేగి రాముని ప్రేమామృతమును సంగ్రహించి వలయు నానందమునుఁబొంది, సోదర సోదరీమణుల కుపయుక్తమని రామశక్తుల పేరనర్పించుచున్నాడను. తమయున్న తాళయములను లోకమున కందసాధ్య మొనరించిన కవిచంద్రులకెల్లరకు హూయపూర్వకనమస్కారము లీగ్రంథ ముఖముననంవీయుచున్నాడను. ముద్రణాసాధిత్యములును, తదితిరణోపముల కును పాఠకమహాశయులనున్న నవేదెద.

ఇట్లు,
సత్కవివిధేయుడు,
నాళ్ళచెరువు రంగరావు.

ఈ పుస్తకము మైచ్చుస్వల్పలాభమును పడమటలంకలోనున్న ధర్మకైద్యకాలకు వినియోగింపఁబడును గాన, ధార్మికులెల్లరు తమబాధ్యతను నెఱుంగగలరని నమ్ముచున్నాడ. ఇందుపాఠకులకు గాను మొకయాశ్రమము నిర్మితము.

ఓం

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ

అపడమటలంక రామస్తవము

ఉ॥ “శ్రీకవితాలక్ష్మీ పవన సీమలకేగి తదీయపాలకా
 సీకముగోరంగా సుమములిచ్చి, తత్సుమముల్ భవత్పద
 శ్రీకమలార్పణంబు నొనరించితి; దీనుడనయ్య, సకలగృహో
 ద్దేశముతోడఁబోవవలె నీ క్కెనంగను జానకీపతీ”॥
 నా॥ రం॥

శ్రీమాన్ గొట్టుముక్కల రమాకాతాచార్యకవి (బి.వ.)
 విరచితము, గుంటూరు.

చ॥ పుడమిని నేదిచెసినను, భోజనవేళల, యశ్చ దానముల్
 తడయకొనర్చుచో, దపములన్ బొనరించునెడన్ దృఢదృఢం
 బుడుగక చేయుచుండు బుధులు త్తిమ దైవమటంచునమ్మి నిన్
 బడమటలంక రామ ! ననుబాలనసేయవె జానకీపతీ॥ ౧

చ॥ చెడుగులునిన్నుఁ గాంచెదరు చిల్లర దేవులతోడపాటు వా
 రొడలని నీ కలుంగక, యయో ! యభిమానని రామదాసు చె
 ప్పడ మునుపస్యదైవముల భక్తభజించిన వారిపొందుచే॥ బడ॥ ౨

చ॥ అడరిసమస్తదైవములయం దొనరించునమస్కృతుల్ పదం
పడినినుఁజేరునంచు స్మృతివాక్యముచాటుచునుంట్రింగియున్
జడులుభవత్పరత్వమును నైఁపఁగజాల రదేమిచిత్రమో
పడమటలంకరామ ! ననుబాలనసేయవెజానకీపతి॥ 3

చ॥ కడుకొనివేదమెల్ల నిరుకాండలు, రెంటు నుపాస్యుఁడీవేదా
యెడఁదలలో నెఱుంగరొకొ యియ్యది వైదిక సాంప్రదాయికుల్
నుడువులకేమినిన్నె మదిసాలొక్కను భక్తిభజింతురప్పడున్॥బడ॥ 4

చ॥ దుడుతుఁడనంబుగాక మదిఁదోపదొకొ ప్రణవంబుతోడనిం
పడరిసమస్తవేదముల యాదినిసంతమునన్ గరంబువె
ల్లెడిహరినామమొందెయని లేదిక నెవ్వరికట్టికీర్తియో॥ పడ॥ 5

చ॥ వెడఁగు రెయ్యదైవములఁ బ్రీతిభజించి లభింతుఁల్పముల్
బుడిబుడి, నీపథంబవిధి పూర్వకిమంచు నెఱుంగలేక, యే
మడిగిన నిన్నెకోరవలె; సంతము లేనిఫలంబునిత్తువో॥పడ॥ 6

చ॥ నుడవరె భావ్యకర్తలు మనోహరనూర్లతోడ వాసుదే
వుఁడెవతత్త్వమంచితి? బోధయొనర్చినె శంకరుండఁనిన్
గడవఁగ వేఱెదెవము ఒగంబులలేడని చాటవచ్చునో॥పడ॥ 7

చ॥ నుడివితి నన్నెనన్నెయని నూఁజుస్థలంబులయందు గీతలోఁ
జెడుగుల కేవళారమురుచింపదు; తత్త్వమెఱుంగఁజాలకే
యుడుగక గీతలన్ సమలుచుండ్రు రసజ్ఞులు కామినక్కటా॥పడ॥ 8

చ॥ వృథా నీ కింకళపూనుడని పూతునభేదవటండ్రుగాని నీ
యనెనునెయిమూర్ఖుని యాత్మనెఱుంగరు యుష్మదంధ్రులన్
బడమిన గంధదాత్రికవపూనుడన్ గొంతునీకునో॥పడ॥ 9

చ॥ బడఁడలాడనెల భగవద్విధి వాద్యుఁడవీవెదొన్న నీ
యడనదిరూపంచు వచియించును వ్యాకృతియన్యలందుఁగ
న్ననునది గొణితికివభాగవతాద్యసమర్థయుక్తిచే॥ బడ॥ 10

చ॥ కొడుకుకదా చతుర్ముఖుఁడు, కూరిమిపాత్రుఁడు రుద్రుఁడీవు నొక్కడేవు త్రిమూర్తులందఱుట కార్యములేదు: భవద్విధూతిఁగ న్పడెనె పృథక్స్వరూపమున వైష్ణవమూర్తి, పరుండవీవెకా పడమట లంకరామ! ననుబాలన సేయవె జానకీపతి॥ ౧౧

చ॥ జడియగ నేల నిన్ను పనివత్తులు గీతలు బ్రహ్మనూత్రముల్ నుడువఁగ మూలతత్త్వమని, లో, వెలినుండి భరింతునంటి, చిజ్జడములకుఁ విలక్షణపదస్థుండవై పురుషోత్తమాఖ్యచేఁ ॥ పడ॥ ౧౨

చ॥ ఉడుగకచాలెడుక బురుషనూక్తమజస్ర, మజాయమానుండై పొడముదు వీవనేకవిధమూర్తులనం, చవతారబోధయే గ్వడినను గాని నిస్మజ భావముతోఁగనకుండఁ జాలరో ॥పడ॥ ౧౩

చ॥ అడరెడుఁ దత్త్వలింగముల నన్నిటవీఘనమూర్తిఁ గీరితిం చెడిపడముల్, దదన్యములుచెల్లును గొఱములై; శ్రుతికొవినం బడుపడముల్ పరస్పరసమన్వయ శక్తినినుకొనులించుఁగా ॥పడ॥ ౧౪

చ॥ పుడమినిసాత్వికోత్తముల పుణ్యఫలంబవు, వారనిన్నుఁదా మెడలెగనట్టి భక్తిభజియింతురు; రాజసతామసుల్మదిక దడవరొకప్థుగొల్చిన ననన్యగతికొ గొలువంగఁజాలరో ॥పడ॥ ౧౫

చ॥ విడువుముసర్వభగ్గుములు, వేగమయవ్యభిచారభక్తి నాయదుగులె యాశ్రయింపుము మదన్యములేదు సమస్తపాపమే నుడిపి విముక్తినిస్తునని యూరడఁబల్కితి గీతలందునో ॥పడ॥ ౧౬

చ॥ నడచితిమేలుబంతిగ జనంబులలో సకలశ్రమంబులకొ గడపితి ఘోరరాక్షసులఁ గీర్తికొడించితి కిత్కరక్షణకొ గడలి సమస్త పద్మణగణంబులకన్న యశంబుఁగాంచితో ॥పడ॥ ౧౭

చ॥ పొడమఁగనైతి దోమగ మెప్పురుగనోమతిపక్షిగానో నేఁ గడకొక చాపతాయుగనో కల్మషదూర! భవచ్చభాకృతికొ దడయక కాంచియుండుఁగద నాఁడె భవాభిదరించియుండుఁగా॥ పడ॥ ౧౮

- చ॥ ఉడుతకుఁ గోఁతిమూఁకలకు నూగకయ్యెను నీదు సేవ, మ
 ర్దుఁడు బుజుమార్గమందుఁ జననోపడనాఁకృతి, జంతుజాలముల్
 నడచుయధోపదిష్టగతిన్యాయ్యమె నీదగు పక్షపాతమో
 పడమట లంకరామ ! నినుబాలన సేయవె జానకీపతి॥ ౧౯
- చ॥ ఎడపక వేద మెల్లఁబఱియించిన లాభములేదు, కర్మముల్
 సుడివడఁజేసినకొ ఫలమునున్న, త్వదంఘ్రినగోజభక్తియె
 న్నఁడును నెఱుంగఁజాలని జనంబులకుకొ శ్రుతివేద్యవైభవా॥పడ॥ ౨౦
- చ॥ పడితి నగాధసంసరణవార్షిధిమధ్యమునందుఁగొట్టుకొఁ
 దొడఁగెదరంగ ఘట్టనలతో నసువుల్ మదిదోపదయ్యెనీ
 యడుగులుదక్కఁ దెప్పగదయ్యన్వియింకదరింతు సంస్పృతికొ॥బడ॥౨౧
- చ॥ విడిచితి వ్యభేదములు, వీడితివిశ్వసతీసుతాదులకొ
 విడిచితితాతిభేదములు, వీడితిఁదజ్జనితాభిమానముల్
 నడచెద సత్పథంబున ననంతఫలప్రదయింకమీఁదనో॥పడ॥ ౨౨
- చ॥ జడుఁడనుబాపకర్మఁడన్వశంకుఁడభౌగవతాపచారకీ
 లుఁడఁబరదారవిశ్తకృతలోభుఁడఁడాంబికవర్గమండనే
 బడితినిగాళ్ళమీఁదనిఁకఁబాలనుముంచెదో నీళ్ళముంచెదో॥పడ॥ ౨౩
- చ॥ గడుముఁదనంబొ నిర్దయముకల్పనఁజేసితి పాపపుణ్యపుం
 బెడిదపుమాగ్గయుగ్మము వివేకులకె నఁదనీయనూత్నముల్
 కడఁక నెఱుంగరావనినలాఁతులకెట్లు సమన్వయంబగుకొ॥బడ॥ ౨౪
- చ॥ బాడుతలమేము, ప్రేరకుఁడవుకొఫలడుండవు, కర్తలంచుఁబే
 రిడిమముశిక్ష సేయఁదగునే? నరకంబులుచూకులెక్కయే
 అడుగులఁబ్రవీడమెలులచ్చటికం పెదొమమ్మఁజూతమో॥పడ॥ ౨౫
- చ॥ అడుగఁదిలోక సేవ్యభవదాకృతిచూపుచుటంచు వైభవం
 బడుగఁదిపాద్విభూతియును నక్కరలేదు భవత్పదంబులే
 నడిగదదల్లిస్తవ్యమెగదా పవిత్రానలకాసగొల్పెడికొ॥బడ॥ ౨౬

శ్రీమాన్ శేషాద్రిరమణకవులచే విరచితము, శతావధానులు.

గంపలగూడెము రాజావారి ఆస్థానకవులు.

ఆశుధారలోఁ జెప్పబడినవి.

చ॥ జడుఁడవివేకకూన్యుడను శక్తివిహీనుడనీదుపాదముల్
కడుభయభక్తులిం పెసగఁగా స్మరియించుచునుంటివేగనా
యిదుములబాపి శాశ్వతసుఖేచ్ఛనొసంగి కృతార్థుఁజేసిశీరి
పడమట లంక రామ ! ననుఁబాలన సేయవె బాసకీపతీ॥ ౧

చ॥ కడుఁజలియించుచుండుమది, కాయమువ్యాధిమయంబు భావమె
ప్పుడు విషయాంతరంబులను బోల్చుచుండు, నిమగ్దలంపనా
కుడుగనితాల్మియిచ్చియుటు లోమెదొ భారమునీది సుమ్మిశ్రీ ॥పడ॥ ౨

చ॥ నడుచెడువేళ, మంజుకలనాదవనప్రియగీతముల్చెవిన్
బడుసగుయాన, సంగనలవాలికచాపులు కాతుకమ్మొన
ర్చడితటి యుష్మదీయపద సేవనముఁబొసరింపఁజేసిశీరి ॥పడ॥ 3

చ॥ స్థాడమినదాదినీచరితమున్ దనివారఁగఁగ్రోలనైతి, పై
వెడఁగుగయావనంబాడిపి వీగడినైతి, పగార్గస్థినియి
ప్పుడుదయచేయుమంచుదలఁపుల్నినుఁజేరఁగఁగోరుచుంటినో ॥పడ॥ ౪

చ॥ ముడిచినకేలుదోయియును, మోడ్నుకనుంగవయున్, స్థిరేచ్ఛయున్
కడకయఁజెన్నువీఱగను గౌరవబుద్ధిస్మరింతు, నన్నుభ
క్తుఁడనియు భృత్యుఁడంచు దయతోదిలకింపుము మోక్షమిమ్ము శ్రీ॥పడ॥ ౫

చ॥ ఇడుములబొందువేళపరమేశ్వరుఁడెచ్చటలేడటంచు నా
విడిచితి సౌఖ్యమందుతటి విశ్వము నీశమయంబటంచునే
గ్నడవచియించినాడను బరస్పరభేదమెఱుంగనైతిన్ ॥పడ॥ ౬

చ॥ తడయకుపన్యసించుటలు దైవములేడనుటల్ త్యజించి, యొ
క్కడెవగమార్గదాయియగుగొల్గెడువాడె రఘూద్వవుండునా
యిదుములఁబాపనాతడొకఁడేగలఁడంచుదలంచుచుంటినో ॥పడ॥

చ॥ పుడమిపొలంతినాదగిన పాలుక బానకిభార్యగా, వసి
ష్టిఁడు నిజగోత్రకర్తగ ప్రసిద్ధగుణాంబుధి యంజనాతనూ
జానుపదపద్మభక్తుఁడుగ శోభిలుతావకమూర్తిగ నెంతునో
పడచుట లంకగాను ! ననుబాలన నేయవె బానకిపతి॥ ౮

చ॥ కడలిపయిన్ సచుగ్రశితకాండపరంపగనింపవంటిన్
క్కిడి మటియంతలోనె బరికిర్లదయానుయద్యుగ్రుచిచ్చటల్
జడనిశ్చినైనింపనినుకాంతుఁడవందునో ? గోపియందునో ? ॥పడ॥ ౯

చ॥ కడచినకాలముకొదలంపఁగాబనిలేదిక, నిన్నునింక నే
ప్పుడుస్మరియింపనిత్తటిని బూనిలిచిత్తమునకొ బ్రతిజ్ఞ నా
కడఁకకు మైనఫలకాండము నిమ్మనియైనఁగోరనో ॥పడ॥ ౧౦

మధ్వశ్రీ కాశీ కృష్ణాచార్యవిరచితము,
టవున్ హైన్కూలు సంస్కృత పండితులు, శతావధానలు,
గుంటూరు.

గ॥ జనుండనసత్యవాది నఘసత్తుండ లోకవిగ్రహార్య వృష్ణుండకొ
దిడియములేని వాడ ననివేకిని మూఱుండ మూఱుండకొస
గర్వుండ నిటులయ్యునిన్ను మదిరూఢిగ నొల్పుచునుంటిగాన నో ॥ పడ॥ ౧౧

చ॥ జడనిధికన్యకాధర, విశాలదయామయ దుగ్ధవాల్మీమ
గ్నుండ నతినిచవృత్తిని ననువిడనాడఁగఁబోకుమయ్యయీ
పుడమిని నీవుదక్కననుఁ బోచెడివారవరయ్య యింకనో ॥పడ॥ ౧౨

చ॥ అడఁగెను దేహశక్తి నడుగండెను గర్వము మానిశాస యి
ప్పుడమిని దేని గన్నను తుబుక్కను బుద్ధి జనించె రాముండొ
క్కండ నిజమైన బంధువనిగల్గెను నిశ్చయమింక నాకునో ॥పడ॥ ౧౩

చ॥ విడిచితిదుష్టభావమును వీడితి బంధుగులందునాననే
విడిచితి విత్తివాంఛ యింకవీడితి నెండననీల యంతయుకొ
విడిచి భవత్పదాబ్జములనే మదిఁ గట్టిగఁ బట్టివాడనో ॥పడ॥ ౧౪

- చ॥ అడుగఁగఁ బోడు నితుసుగమాయని నన్నైకఁడేని మాటువ
ల్కఁ డిపుడు బల్కరించిన నొకండును నింతితుమున్న నాకులో
బడినటువంటివారె యటు ప్రక్కదొలంగుచు నేగుచుండె
పడమట లంకరాను! ననుఁబాలన సేయవె జానకీపతి॥ ౫
- చ॥ అడుగను రాజ్యమిమ్మనుచు నడ్గను మాన్యము లిమ్మటంచు నే
నడుగను భోగభౌగ్యముల నడ్గను స్వర్గము మోక్షమేనినే
నడిదెగ నీపదాబ్జముల యందొక నిశ్చల భక్తిమాత్రమో॥పడ॥ ౬
- చ॥ పుడమియు రాజ్యమున్ జెలులు భోగముభౌగ్యము బంధవర్గముల్
చెడి కడుదుఃఖమున్ బొసఁగఁజేయును మానవకోటి కెన్నఁడున్
జెడనిది నీదుపాద సరిసీరుహభక్తియే నాకొసంగి నొ॥పడ॥ ౭
- చ॥ అడవినితోయియైపడు నహల్యుచు బ్రోచిన నీపదాబ్జముల్
గడగి కృతార్థుఁడైన జనకక్షుతి పాలునిపున్నె మిమనన్
బడనిభక్త న్యకాంకిభవ జానక నప్పనఁజేసెనీక హా॥పడ॥ ౮
- చ॥ అడుగిడఁ బాపకర్మములె యంటుచునుండునుగాని పున్నె మె
ప్పుడు గలుగఁగఁబోదు, ఖలపూరుషమర్చన! నీదునామమున్
నునువఁగ నోరురానిక ననున్ గరుణించెడివాఁడె వండురా॥పడ॥ ౯
- చ॥ కొడుకులు లేటంచు నొక కొన్ని దినంబులు చింతి పిమ్మటన్
గుడువగ బువ్వలేదనుచున్న దినంబులు చింతి యెంతయే
గృహీనను చింతిమాత్రము భవంబున దీదదేలనాకునొ॥పడ॥ ౧౦
- చ॥ దుడుకుఁ దనంపుఁ జైదముల తోడనె బాల్యము నెల్లెపిమ్మటన్
బడతుల చింతి జవ్వనము పాడయిపోయెను వార్ధకంబునన్
దడఁబడు నాల్కాయత్త, భవతారిక! యింకనినుకె భంతునో॥పడ॥ ౧౧
- చ॥ పుడమిని మాత్మిగన్మును బుట్టినదాదిగ బాపకర్మముల్
బడునుసరించి నీదుపడకంబుములన్ గొలువంగ బోని యీ
బడమతి, గుప్పచిప్పు భవసాగర మగ్ను నపండతున్ ఖలున్॥పడ॥ ౧౨

చ॥ జడమతులై న రక్కసులసాధ్యబలుల్ మునిరాజు జన్నమున్
కడువడి బాడునేయు తత్తీగత్కునవారలఁ జంపియంతి న
య్యడనిని బాగుఁజేసిన మహామహునిన్ గొనియాడశక్యమే
పడమట లంకి రామ! ననుబాలన నేయవె జానకీపతీ॥ ౧౩

చ॥ కడలికి మొక్కసేతువునుగట్టి కసింద్రుల చేతఁబట్టి యా
కడుదురితాత్ము రావణుని గర్వనుడంచిన నీకునెన్నఁగాఁ
బూదమిని లెక్కయేమి మము బోటులబ్రోచుటనంగనక్కటా॥ పడ॥ ౧౪

చ॥ పడితి, నసహ్యకిన్తిములు బాడయితె, పా మాణవంతుడే
గడగి యొనర్చియేనెరుగ గా యెపుడేనియుఁబున్నె, మిగతిన్
గడచెఱగాలమెల్ల కొరగాని చనుఘ్నుడ నైతి నయ్యెగా॥ పడ॥ ౧౫

చ॥ దుడుకుడనాన జానకిని దొంగిలిసట్టి దశాసురు దొర్బలం
బడపిన నీచుమేల్ కలుకుటమ్ముల మామికి గాఢాత్మ్యం
పు, దగిరజంపి, నీచరణమున్ గనఁజేయుచు నాకునెట్లనో॥ పడ॥ ౧౬

బ్రహ్మశ్రీ తాడేపల్లి వెంకటప్పయ్యశాస్త్రి విరచితము.

పాన్నూరు పోష్టు, చంవోలు.

చ॥ ఒడలిమెఱుంగుమబ్బునెడ నోప్పెదా నమ్మెఱుంగట్లు బాధివా
మడుగుకు దోడునున్ దొడలమాలిమిఁబుచ్చుచు నత్తి కన్యసే
ర్వడసినకల్కిమిన్న చెలువంబున కెయడదొక్క గాంచునో॥ పడ॥ ౧౭

చ॥ జడముబరాదిదూషింప శాశ్వతినియొడలం చెటింగియున్
విడువగనీయదాన, తనవెట్టియదానికఁజూట్టి యిట్లులే
నడలిలి దివ్యమాలిన్ యినుచుప్పురు సంబటులందఁగటినో॥ పడ॥ ౧౮

చ॥ కడలిదరించి నీతిగనికజన్ మెఱింగిపురంబుగాల్చి మృ
క్కడులఁదొలంచి నిదుపదకీర్తనవైభవమంద మించు గత్
నుడసిన మేటి యల్లెడల నొల్లడనంగ్రుల నున్నియనే పడ॥ ౩

బ్రహ్మశ్రీ చల్లా పిచ్చయ్యశాస్త్రి విరచితము.

గుంటూరుజిల్లా, ఇంటూరు.

- చ॥ ఉడిగి మడింగికిక్ బ్రతిఫలోదయముల్ గయిసాచికోరున
బృదుగుల దుచ్చదైవముల ప్రాపిసుమంతయు గోరనయ్యనీ
యదుగులె కొల్చుకొందు బడుడాయనిలోతువో యుద్ధరింతువో
పడమటలంక రామ! ననుఁ బాలన సేయవెజానకీపతి॥ ౧
- చ॥ కొడుకులు గొమ్మలుక్ విడిదికొంపలుగోడలు గాపురంబు బె
న్మనుగులు గ్రాహకంబులనుమాటనెలుంగక మోసపోయితిక్
జడితిని కోలుపోయితిని చిత్కిలెల్లని కేమిసేతువో॥పడ॥ ౨
- చ॥ బడగులు నీపరాక్రమవిశాలతదామెలుగంగ సేరురే
యదుగుల జేరునంతకు మహాత్మయధార్థి కి శారసజ్ఞులె
ప్పడును దదాత్మితాకలన బొంగుచు బొర్లుచు నుందురట్లుగా॥పడ॥ 3
- చ॥ బడలితనయ్యలిండ్రపలుబాములలోఁబడియింక నెట్టులీ
లోదుగుక్పతార్థతిక్ గనుటదూరపునీకడగంటి చూపు పూ
బడిగురియింపకున్న దివిజస్తుతివైభవగుల్లెటింగియో॥పడ॥ ౪

మధ్వశ్రీ పల్లెపూర్ణ ప్రజ్ఞాచార్యునిరచితము,

టవుక్ హైస్కూల్ పండితులు, గుంటూరు.

- చ॥ పుడమినగాధమైదనరు మోహమహావనరాశిమధ్యలోఁ
బడినటువంటిమాకు నలపావనమైచిగు నీదునామమక్
పడప లభింపకున్న నెటు ప్రాణముదాల్తుము మేన నింతగా॥ బడ॥ ౧
- చ॥ పుడమిని నెల్లమానవులు పుణ్యసేసిన నింక నెట్లు లే
గ్నిధు నలనీకు నీపతితిపాహానామము పాపనంఛనం
నడవనినిమ్ముబోటియనదల్ జనియింపకయున్న పట్టునక్॥ బడ॥ ౨

చ॥ జడుడనిలేనిపోని యపచారము నామెడఁజాటియేలన
 ప్నడఁపఁగ, నేను యంత్రమును నారయనెంత్రవిసేతగాన నీ
 నడవినయట్లు నే నడతునాదగుతప్పిద మేమియింకనో
 పడమట లంకరామ! ననుబాలన నేయవె జానకీపతి॥ 3

చ॥ ఎడదలపోయఁగా జగతికల్లను దండ్రెవిసీపుగావునన్
 గొడు కవివేకియై చెడుగుకొండొక నేనిననైవి మార్గమం
 దిడుటది నీకుధర్మమగు నేవిధినైఁ దలంచిమాడఁగాఁ ॥బడ॥ ౪

చ॥ గడపిలినియెండ్లు వృధాగా నవివేకవశంబుచేనికం
 గడచినదానికొకవగవఁగాఁదగదీపయి నీపదాబ్జమం
 చెడతెగనట్టి భక్తినిపుడిచ్చి కృతార్థునిగానొనర్చియో ॥పడ॥ ౫

చ॥ కుడిభుజమట్లుసాయపడి ఘోరరణాంగణమందునాఁడు క
 వ్యడికి సునుస్తరాజ్యవిధివంబులొసంగుట యెందుఁచాలదే
 కడమదియేల, భిక్షజుఁకారుణికుండని నిన్నుఁబిల్వఁగాఁ ॥బడ॥ ౬

చ॥ పుడమినిఁగొల్గిగృహమునఁ బుట్టినయప్పటినుండి యాశ్రమం
 పడినినుఁజూడఁగా మొగమువాచిన నాకింకనీదుదర్శనం
 బిడుము, బడుండటంచుమది నెంచకునీకొకరూపయల్లరుం ॥బడ॥ ౭

చ॥ చెడినదిబ్బాసచతువీకఁ జీకులమైతిమిగానమాకు సం
 గడిమొకదారిఁ జూపుటదిగౌరవమైతిగు, మంచివారువై
 పడియట్లులై నమార్గమును బట్టుదురయ్య పగానవేత్తుగా ॥పడ॥ ౮

చ॥ పడఁతులుపుత్రులొపదలఁ బొపుదురంచనిమోహమందునన్
 బడి మరలంగలేక తల్లిప్రాము నోకకువచ్చెనేటికిం
 బుడమినివేడిక, నెడి, బుద్ధిజనించెను నిశ్చయంబుగాఁ ॥బట॥ ౯

చ॥ పడిఘనపాపకూపమునఁ బైటికివచ్చుటకొక్కతెన్నుగన్
 పడకిటు, దేవులాడుననుఁ బల్కరుగాంచియుఁ గన్నులారఁ వ్రే
 ముడినొకగట్టుజేర్చుటకుఁ బూనొకనకుండుట న్యాయమానెయో ॥పడ॥ ౧౦

బ్రహ్మశ్రీ శిష్యా హనుమచ్ఛాస్త్రి విరచితము.

టవున్ హైస్కూలు పండితులు, గుంటూరు.

- చ॥ ఎడపక సర్వదైవత, సమీద్య పవిత్రచరిత్రునిన్న నా
యెడఁదనుసంస్కరింపుచు, ననేకది నాగతమైన, జన్మపుం
గొడవనడంపఁగోరితి గఘుప్రకరా! యద్విక సాధ్యమా!
పడమటలంకరామ! ననుఁబాలనసేయి వి జాననీపతి ॥పడ॥ ౧
- చ॥ విడివడి వేదకాస్త్రపదవిశ్రుతి నేని గడింపనైతిఁబే
ర్పడినబుధేంద్రసేవగుణవద్గణగణ్యతగాంచనైతి న
ల్గడల యశమ్ముఁగ్రమ్ముననఘక్రియలంబచరింపనైతి నో ॥పడ॥ ౨
- చ॥ పుడమిజనించి బాల్యశుటుపోవఁగ యావనమంతురింప, దుం
దుడుకు పమలేపానర్పి; ఖలధూర్వహసంగతి, పిచ్చలింపఁగీ
ద్యడి, కదుమాధభక్తి నిమద్గలుపగ్గల మ్రెగ్గమంటి, నో ॥పడ॥ ౩
- చ॥ అడుగులు లెక్క పెట్టుకొని, యామడలామడ, లేగుకోగికిఁ
దడఁబనునెట్లుకా, శ్శేటులు తంద్రబయల్పడునాఁ, నెప్పుడె
ప్పుడునినుఁగాంతునోయనుచుబ్రాహ్మలుపుచ్చజడుంటనాట, నో ॥పడ॥ ౪
- చ॥ “తడవుతిపంబునోములు పదలేననుదృప్తు మెనర్పఁజాలవె
య్యెడదృఢభక్తిమాడ్కి; నది హెచ్చిలిలేక మొసంగమేరువం
చొడయఁడ నీకపల్కిత ” ను యోగులమాటవరాలమూఁకెకా॥పడ॥ ౫

నోరి హనుమచ్ఛాస్త్రివిరచితము, వెలుంగుపండితులు,

మిషన్ కాలేజి, గుంటూరు.

- చ॥ జడమతితోడ సోమకుఁడుచయ్యనవేదములకా హరించి తా
జడనిధియందు దాఁగఁగనుజాడనెఱింగియు మత్స్యగ్రూపమై
కడువడిరాక్షసుకొదునిమి గ్రక్కునఁదెచ్చితి వీరవేదముల్ ॥పడ॥ ౬

బ్రహ్మశ్రీ నెమ్మలూరి రామమూర్తి విరచితము.

స్కూలుమాష్టరు అప్పలూరు, గుంటూరుజిల్లా.

చ॥ జడులువివేకశూన్యులు నిజంబనిజంబు గ్రహింపులేక నీ
యెడ, లఘుభావమూనినిను నేలయంచనిసంత నేమి నీ
యడుగులు గొల్వకుందురె మహాత్ములు సగృహుపవ్యక్తియో
పడచుట లంకరామ ! ననుబాలన నేయవె బానకీపతి॥ ౧

చ॥ చెడుమతిచేసహస్యఘన శిశుకుబాల్పడిదిక్కులేని శూ
రడవినినొక్కరాయయయి తాలుగడుంగగ నేడ్చి యేడ్చి నీ
యడుగులసోక కనాయెసతి యాపదపద్మచ హత్వమెట్టిదో॥పడ॥ ౨

చ॥ సుడివడు గాలిచందమున స్రుక్కుచునీ భువియందు మోహపుక
మడుగునమున్దితెప్పరిలుమార్గము దోచదునీదయాగసు
బడిగితి యుద్ధరింతువను నాశనుదేవనీదుచిత్తమో॥పడ॥ 3

చ॥ పిడికెడుతెందులంబులకుఁ బ్రీతిపహించితివందు కాకుచే
లుఁడె ఘనసాక్షియాశబరిలో గొనెనెంగిలిపండ్లోసంగి భ
ష్టడనగబ్రాణమిచ్చు గుఱొకపదమూర్తివి యివొకండవే॥పడ॥ ౪

చ॥ గడుసుఁ దనంబునకొమదము కన్నులబ్రామఁగనిహాసించు నా
జడులొకతూరినికొనినఁ బాలు నిమిలితలోచనత్యముకొ
బడయరెపారవశ్యమున బాడరెయడరెకేలుమెడ్చరే॥పడ॥

చ॥ అడవులదీక్షతో నహగహంబు దపంబొనరించుమానులే
పడయరునిన్ను భక్తజనపాల! జగన్నుతలోకగతుకా
జడుఁడెకిరాతకుండనతిచంచలచిత్తుడనాకుదక్కుదే॥పడ॥ ౬

చ॥ ధృడతగభక్తినికొనిన దీనులకుకొ సకలేస్పితార్థముల
ప్రాడమును, మోక్షరాజ్యమున బూర్ణస్థుంబులదోగుచుండ్రు నీ
యడుగులనమ్ముభక్తుల కహా!వశపర్తివియోపెఱుంగుదో॥పడ॥ ౭

చ॥ జడధితనూజ, యాసిరియె, జానికి, లక్ష్మణుఁడొదిశేషువా
కడుబలకాలురాక పులెకా? సురలీళువినుద్ధరింపనా
యడజనియించితయ్య జగదీశ్వరనీవనవిష్ణువాదువా? || పడ ||
పడమట లంకరామ! ననుబాలన సేయవె జానకీపతీ ||

౮

బ్రహ్మశ్రీ జ. సుబ్బరాయ పిరచితము.
సెల్లారు.

- చ॥ జడలుధరించి కామముఖశత్రులసెల్ల జయించి నిచ్చలు
నడగిభవశ్చదాబ్జభజనవ్రతనైష్ఠికులౌచుఁగాలముక్
గడ పెడునారదాదులుచుగానగఁజాలరునీప్రభావమో || పడ || ౧
- చ॥ జడనిధివేష్టితంబయిన సగ్వచహీతలమేలుసాగ్వభౌ
ముఁడుసువ్యదీయచింతిన విభూతి, నెఁంగకయుండెనేని జే
రడవిని గాచువెన్నెలయి వ్యగ్రములౌ గదనానిభోముల్ || పడ || ౨
- చ॥ విడువకనీచర్యమును వీనులవిందుగఁగెన్న, నెట్లెయిం
పడఁగెనీదు పేరు మనసార్థజించిన నీసురూపముక్
గడికొనికన్నులారఁ బొడఁ గన్ననసుంబులువాయకున్నెయో || పడ || ౩
- చ॥ ఎడపకమాటువేసి వశియించితికోతినిశౌర్యధైర్యముల్
గడలుకొనక సురారివిభుఁ గాలునివీటికిఁ బుచ్చితీవు భీ
రుడవాగభీరుడోయెఁఱుగరూఢిగఁ జిక్రమునీచరిత్రమో || పడ || ౪
- చ॥ ఎడనెడఁబోయియాశెబరి యిచ్చినయెంగిలి పండ్లదింటి వే
ర్పడనిజతిక్రూరదరుని బాలనసేసితి వేమిసేయబా
ల్పవ్రతు చలింపనట్టిదృఢభక్తి యొకిండుహాసం గనెనినో || పడ || ౫
- చ॥ ఉడుతియొకండుసాయపేడ మల్లమునకొముదమంది ప్రోచితీ
వుడుగనిదిక్కి సేయుచు సముజ్వల భూషణవాహనాదుల
న్నిడకీమనొందు గొప్పననుసేలవుసల్వనిమెప్పు సేలకో || పడ || ౬

చ॥ పాదమనభోగభోగ్యముల బొల్పెసలారాదు వారగొందరుకొ
గుడువఁగూడు లేనియొకకొందఱు నీగతిబాగునోగులకొ
ముడిపడియున్న దీభగ మమోఘమునీగచనావిశేషమో
పడమట లంకరాను! ననుఁబాలన సేయవె జానకీపతీ॥ 2

చ॥ జలజభవాండభౌండముల జయ్యన గల్పనసేసి వానిఁడెం
పడరగఁ జేయుచుకొందుకునన్నియు నెట్టులూ రూపుమాపగాఁ
దొడగుటకీమికారణమొ తోచదుచిత్రమునీదుచక్యలో॥ పడ॥ ౩

చ॥ కడుమదమారనీదుపవకంజములకొ నెరనమ్మియెల్లమే
ల్పడనియొకండు లేడిల నక్కనీకొనరించి యెల్ల గీ
డ్పడనియొకండు లేడుదలపం నపూర్వమునీదుశక్తియొ॥ పడ॥ 4

చ॥ జడుఁడదరిదుడక బరమచంచలచిత్తుడనైననన్న సే
వడువునజేరఁదితువనిభావనసేయను చినికికొకకే
దుగను గుచేమారుతి తనూజులు గానొకొనాకుసాక్షియొ॥ పడ॥ ౧౦

చ॥ పడతినిగోలుపోయి వనవాసపక్షమ కోర్చియంగియుకొ
డడమతులైనవానరుల సాయముగోరి కళాననాదులకొ
వడిదుకమానులెల్ల జభకుల రక్షణకొనమేగదా॥ పడ॥ ౧౧

చ॥ పుడమిని గోరలేదు పరిపూర్ణ సుఖమ్ములు గూర్పుమంచుని
న్నడుగగలేదు నిత్యమగు సంచితకీర్తి నొసంగుమంచుసే
నుకువగ లేదు జాని మదినుట్కొను భక్తియొకండె గోరితికొ॥ పడ॥ ౧౨

చ॥ తొడవులనియ్య గాగలనొ తోగపుఁ జేలమునియ్య సేర్తునో
కిడుముద మొప్పమండెనికాయముగూర్వంగలానొనీకుసే
ర్పడనిక కనేమిసేయగల వాడను భక్తియొకండు దక్కనో॥ పడ॥ ౧౩

చ॥ కడలినిదాటి మేటిదశ కంకుని వీటినిఁదొచ్చి కన్రులకొ
మడియగ నేసినీకుసల మానినివాళల దిల్పిట్టికూ
రుడగు వరులైన నాజుని నెఱుంగుదు నీప్రియభావదేగదా॥ పడ॥ ౧౪

చ॥ పుడమిజనించుటాది గడు మూర్ఖతఁ బాపమునేసిచేసి చే
 డ్వడి తుదకెట్లా తెల్విగని భావమునకొ నినుసన్నుతింపఁగా
 'గడఁగితి నిన్ను నమ్మితినిగాచెదొ, గావవోనీ దెభారమో
 పడమట లంక రామ! ననుఁబాలన సేయవె జానకీపతి॥ ౧౫

బ్రహ్మశ్రీ. వి. లక్ష్మయ్య వీరచితము.

నెల్లారు.

చ॥ కొడుకుల పెన వత్సలత కూర్మియుఁ బేర్మియుఁ జూపుచుండి యా
 కొడుకుల తప్పలన్నియును గూడ తమించునుగాదె తండ్రినీ
 కొడుకునె యైన నాకుఁగల కోరికిలిచ్చి తమింపవేల యో॥పడ॥ ౧
 చ॥ వడివడిఁబుణ్యతీర్థ ములవాసిగఁజూచిన, ధర్మశాస్త్రముల్
 గడువడినధ్యసించిననుగామునిగెల్పిన ముక్తి లేదు ని
 యడుగులఁ బట్టుకున్న చిరుతాకర! భానుకులైక శేఖరా! ॥పడ॥ ౨
 చ॥ పడమటలంకలోవెలసిథిల నేలుచు దుష్టసంతతికొ
 చడయగఁజేయు చుందువట మాపును శే పునునీదు నామముకొ
 విడువక సంస్కరించినను వీడవెదుఁఖ ము లెట్టివైననో॥పడ॥ ౩

బ్రహ్మశ్రీ. కాకుటూరు రామనాథ వీరచితము,

స్కూలు ఫెలో స్టూడెంటు, నెల్లారు.

చ॥ బడధికసించి, కూర్మచుయి, త్రొలలి నెత్తి నృసింహమూర్తివై
 నడఁగయి, గాజులంగెలిచి వారిధిఁగట్టి హలంబుఁబట్టి, బు
 ధ్ధడవయి కల్కివై పుడమితోఁగి పుభారముమాన్వినట్టి యో॥పడ॥ ౧
 చ॥ అడిగిననిచ్చునట్టిఁజొకఁడైననుగల్గఁడు గల్గెనేని నా
 యెదుఁధనసీనుడై సినరు ద్రవ్యముగల్గినగాతనున్న నె
 క్కిడుమల కోర్కుఁగాని భువి నెప్పుడు యూచకవృత్తినిల్లవో ॥పడ॥ ౨

- చ॥ అనుగకయుందుమన్న చితురార్జితమైనను లేదు సేద్యమున్
దొడగియొనర్పగా నెచటదోసెడు నేలయుఁగానరాదు నే
గడపఁగ నెట్లుజీవితపుఁగాలమునంతయు దారిఁజూపుమో
పడమట లంకరామ ! ననుఁబాలన సేయవె జానకీపతీ॥ 3
- చ॥ ఒడలిది యష్టకష్టముల కోర్వదు సౌఖ్యమనోరు సంతతం
బుడుగదు పాపభావముల నూర్జితచిత్తముగాన సజ్జనుల్
వడినను సేవకై కొనరు వాకొన నాకింకవృత్తియెయ్యెదో ॥పడ॥ 4
- చ॥ కడగిమహాశుపద్యములగట్టిగ భూపసభాంతరంబులన్
నుశువ నశిత్తుడన్ బుభజనుల్ ధరమెచ్చఁగఁగావ్యభావముల్
వడఁగనిచెప్పలేనట పాండితిచాలమి, నెందుఁబోదుచో ॥పడ॥ 5
- చ॥ ఒడికముసున్న వర్తకమునోడక సేయుదమన్న మోసమె
ప్పుడు సలుపంగదారియగుబుద్ధిబడల్వము స్యోవాదమె
క్కుడు దగదందుఁగానమదిగోరుదానిని శ్రమెనర్తునో ॥పడ॥ 6
- చ॥ కడుకొని చోరవృత్తికడుక్రొగ్యము నేర్పును, నేర్పుచును బల్
చెడుక్రియలందుఁ బెక్కులగు చింతలకాకరమై మహాపప
జ్జడనిధిఁద్రోయుమానవుల శత్రువుకై నడఁగూడదద్ది యో ॥పడ॥ 7
- చ॥ పుడమిఁగలట్టి వృత్తితిఁబొందగనొల్ల నవెట్టివైననీ
కడకటాచేరువృత్తిఁగనగా నిలనోయచునుందుదానిమిం
చునది నాకుఁదోచదీకిఁ జెచ్చెరదానిక మార్గమేదియో ॥పడ॥ 8
- చ॥ వెడఁదశిరమ్మువైననొకి వెడఁగమ్ము క్రిందిపయాయపు
త్రుడనొచహాశుప్రహతిదూలఁగవాలినో గాక నీకునే
దడయక సాపడన్ దనుజుతమ్ముడ నాదునొ నిన్నుఁజేరగా ॥పడ॥ 9
- చ॥ బడుడ భవప్రిభావమును శక్యమె గుంతియు నాకుఁగానఁగా
నుదుపతి శేఖరాది మహిమోన్నతమూర్తులె చాలఁగలనక
విడువకప్రావుమయ్య యింకవీడను నీయడగల్గభక్తియో ॥పడ॥ 10

* బ్రహ్మగీ. నీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి విరచితము,

శతావధాని, నెల్లూరు.

చ॥ కడుభరమైన కొండలువకమ్మున దేలుసవంగమాతురైదుకొ
జడనిధిదాటు బల్వలముచాయనమేయమహత్త్వమొప్పగా
బొడవడచున్ని శాచరసమూహము, నీకృపనుతయున్నచో
పడచుటలంకరామ ! ననుబొలననేయవె జానకీపతి॥ ౧

చ॥ ఉడుగణమింతయంచు నెటులో గణుతింపగవచ్చుబాగము
న్నదువగవచ్చునట్టికి గనుంగవగాలినిజూడవచ్చుగా
కడరు భవన్యహత్త్వమిదియంచన నింగననెవ్వడోపు? నో ॥పడ॥ ౨

చ॥ ఉడుతియొకండా సాయమెపుడోయొక యించుకసీతజేసెనం
చుడుగని పేర్కొదానికి నహోయముక్తినిొసంగితంట, యా
సడివిని నిన్నుజేరితిని సామి! ను తెట్టులనన్నుజూతునో॥పడ॥ ౩

చ॥ వడుగంటయెల్లవిదైల దివస్పతియొద్దను-తూర్పుకొండపై
బడమటి కొండపైడ నదుపాదములునిగ్రహించెనంట, యా
తడు భవనీయభక్తుడటతావకభక్తున కొండసాశ్వమా॥పడ॥ ౪

చ॥ బడబడకాశికేగినబ్రహ్మచముతో బనిలేదటంచు న
ట్టడవిని ముక్కుమూసికొని యాసదపించినదాదపించినకొ
విడుదలలేదు సంసరకావిప్లవమందుననిన్నుగొల్వకో॥పడ॥ ౫

చ॥ పుడమినగువ్రజమ్మనకుఁబుట్టిన యిల్లుగఁబూర్వకగృహే
బొడమినదాననేమి? బాధపుంగవనన్నత ! నీవదాబ్జముకొ
విడువక సంస్కరింపబడి వేలయఘంబులు దాటనొగదా॥పడ॥ ౬

చ॥ గడుసరికాలుబంటులకుఁ గంపముపుట్టును నీదుభక్తునే
రడదడదలంపురచ్చినపుడెల్లను నీదగు నాయమంత్రపుకొ
విడిదిమనంబునాయది గణింతు నెయింక పరేతనాయకుకొ॥పడ॥ ౭

చ॥ బడబడ మ్రోగుతావనురసానలె వాఁగుచు వారివీరిని
 యడవిడజేసిజూనియనిగాని చుట్టొక్కటిగాని పేరునే
 వడసినవాడగాను నినుబ్రార్థనజేయుటె యొండెనేర్పలికొ
 బడచుట లంకరాచు ! ననుబాలన నేయవె జానకీపతి॥ ౮

చ॥ పుడుకుట యే నెఱుంగ నునఁగోడిమిమించినవారిఁజూచినే
 మిడుకుట యే నెఱుంగ నునమేలును జూడనివారిఁజూచినే
 నుడుకుట యే నెఱుంగ నినునోపికవేకుటయొండుదప్పనూ ॥పడ॥ ౯

చ॥ గుడియొక్కటైన గట్టనొకగోపురమే నెల్లయింపగా వనం
 బొడికముతోడనిల్పగను, నోగఘనాయక చిల్లి యవ్వయే
 గడనయొనర్చనేర ననుగ్రన్ననచున్నన సేయుచున్నగా ॥పడ॥ ౧౦

చ॥ వడివడిదానముల్సలిపి వారును వీరును కన్ను మెచ్చుకో
 గుఱువగ బెట్టికొందఱికి, కులుకుట ముక్కి మాఁమా? నుదికొ
 సడలగనీక నీభజనసారెకు జేయుటమార్గమా? యహో ॥పడ॥ ౧౧

చ॥ పడఁతియొక్కర్లు బిడ్డలవండ్డెడుగా భరియింపలేమిచే
 గుడిపదిలమ్ము కష్టములకున్నిలయంబగు నింటికంటెయం
 చెడగలగ న్విరాగినని యెట్టునా ద్రిన్మరసేమిలాభమా ॥పడ॥ ౧౨

చ॥ విడిబడిజం దెముల్పెరికివేసి వసంబులజేరనేటికో
 ఎడపకనిందలంచు పనినెవ్వరుకాదనువారలొంటిలో
 కొడుకులగాంతునంచనెడు కోడలివల్లననత్తయందునా ॥పడ॥ ౧౩

చ॥ వడముడివంటి పెద్దబలవంతుడయైనను సవ్యసాచిబో
 లెడు కణశూరడైననులనినభవదంఘ్రిభజింపకెందు నేకొ
 బడయగ నేర్చునే? యశము పాపవిశోషణ మానిపోషణా ॥పడ॥ ౧౪

చ॥ బడికముపాపమత్స్యములపాలికి నీదగునామముండగాఁ
 జడిముడిపాలుతోడఁ దనచిత్తము నింద్రియపాలికిచ్చిలోఁ
 బడి కమనప్రచారమనివార్థమనంబనియేమి? శ్రీహరి ॥పడ॥ ౧౫

- చ॥ వడిచెడినీచమానవుల పాదములంబడ నేటికయ్య? రా
ముఁడెయిఁక నాకుదిక్కునుచు ముంచి నఁదేల్చినవాఁడెయంచు నె
వ్వఁడునినునమ్మునోమదిని వానికిలేదిక సేఁగియెన్నిటక
బడమట లంకరాచు ! ననుఁబాలన సేయవె జానకీపతీ॥ ౧౬
- చ॥ ఉడుపతిగేరునె మొగ్గమహా కడగన్నులమాడ్కునాఁడ, మేల్
పిడికెడుకొనువావ్యా యలివేణిఁగయఁగచొక కొంతకాలముకొ
గడిపితిగామజాడ్య పరికల్పితసాంద్రతమోన్వితుండనై॥పడ॥ ౧౭
- చ॥ గడపితినికొంతకలిగానికిఁబొగుట దుష్ప్రవర్తనం
జెడిలిని తెప్పరిల్లితిని చేరితి నీపదసన్నిధి స్మహా
త్యుడవని ప్రేమసాతువని తొంబదిమాటలుజెప్ప నేటికికొ ॥పడ॥
- చ॥ “గడుసాగసుందనమ్ముగల కామినిగూడుటయెస్థాసంతతికొ
బడయుటయెస్థా”యంచు ఒహుభంగులఁజింతయొనర్చుమంటి ని
ప్పుడుభరమయ్యసంసృతిప్రభూ! యిఁకచాలుకనిన్నుఁజేరితికొ॥పడ॥ ౧౯
- చ॥ దుడుకుఁడనంపుఁబోకడలతో నన్వతంబగురీతినిఁజొ
ప్పడనివిభమ్మునం ధనమహారముగాఁడియించి కన్దముల్
గుదుమటకన్న భక్తినినుగొల్పుటయెప్పటికైన మంచిదే ॥పడ॥ ౨౦
- చ॥ ఒడలుతిరమ్ముగాదదెఘజో యటనోపడిపోవు నీటిపై
బుడకపెథమ్మునంబొలుచుబొమ్మకు సమ్ములుమోకులే? నీ
యడుగులఁబూజనయుటొకడబ్బినఁజాలదే? వేయునేటికికొ॥పడ॥ ౨౧
- చ॥ విడుతునె? ముప్పగుమ్మనినువీడుదు నాసునిన్నటన్నయా
తొడుసొకప్రక్కలొక ముఁగుమాలిలువేటికప్రక్కలొకగా
నడుమనుజిక్కితన్నకొనునా డెవఁడయివానికింకనో ॥పడ॥ ౨౨
- చ॥ కొడుకులువెంటరారు తనకుంగలద్రవ్యమువెంటరారు య
క్కుఁడితిమిదన్ను గూడు నలకోమలియేనియు వెంటరారు తా
నడుగట పెట్టువేళకపుడాదరువొక్కటి నీదునాచుమే ॥పడ॥ ౨౩

చ॥ తోడవులు నేఁదరించితిని తోటలునాటితి విప్రకోటికిన్
దోడుకులనిచ్చియుంటిని కృతుల్ గయి కొంటిని సున్న పాకుదా
తోడిమెయు వెంట రాదుగద తొల్లిటిపున్నెముపాపమున్వినా
పడమటలంకి రామ! నను బాలన నేయ వెజానకీపతి॥ ౨౪

చ॥ నుడివడగొట్టుభంగములు సుంతయడంగి నమిద నాటుశుక్
జడధివటంచు నెంచు జడుచందమునకా గృహకర్మలెల్ల నా
గడచినమీఁదనిన్ను గనక గానగునంచు నలంచుమూఁగుచో॥పడ॥ ౨౫

చ॥ పెడగుండనమ్మచేత హరి నేఁబూహుండ నజేటించునం
బెడచుతికొందరెంచెదరు విజ్ఞునకీవెహగుండ పెన్నె శం
భుఁడెవఁడునీ పే భేదము,నిభూ! యిసునంతయుఁగోఁపదయ్య నెఱా॥పడ॥

చ॥ పెడవయ్యుఁమ్మతోడ గృహసం నెగలారెకు మాపుతోడ నిం
పడరు మెఱుంగుకన్న సాగనై తగుబంగరునల్లతోడ నె
ప్పడకనుపట్టెదో యింకకముచ్చని నెప్పడుచే నెదోనకున్ బడ॥ ౨౬

చ॥ కడకీడియంచెఱుంగ నవకాశములేనిది నీరబాడ నే
గడువులనై ప్రతిజ్ఞలు ప్రగల్భములాడితి నిన్ను నూడ నీ
వాడబడి దర్శనంబిడెదనో, యటు నేయవో? నన్నె కాడనా॥పడ॥ ౨౭

చ॥ పుడమినిఁబుట్టుటాది నినుఁ మొక్కుచు బాటలుపాడ నేకుకల్
వాడమగదనన్మయత్వమున బొంగుచు నిగ్గనియాడనోపికన్
బెడదలకోర్చినింగిలుచు పెద్దలగూడని వానికి బుబ్బనో॥పడ॥ ౨౮

చ॥ మృదునకెకాక తిద్దమని మేకుగఁబునుగొన్నదంట యా
పడతికిగూడ నీదుపదపంకజముగ్మము సేవ్యహాగదా
బడుగుల తెక్కుయే చుఘముబా నెకువాడ! బుధాభినడ! నెఱా॥పడ॥ ౩౦

చ॥ బిడియములేక పెద్దలకుఁ బెద్దనటంచు ధనమ్మగల్గు నా
తఁడుసభకెక్కుఁగాని నినుఁదనన్మయతికాభ జియించునట్టి రి
క్తుఁడె తనకంటెఁ బెద్దమని కొంచెముగాని శలంపదయ్యనెఱా॥పడ॥ ౩౧

చ॥ నుడిమడియంచుగూతుడురు మంచిదె, నిన్నదినమ్మిత్పవ్వుదా
నడపగ లేనిదేటిమడి యావడి గుమ్మడి, నన్నెలుంగుటే
నుడుగుతు ముమ్మడుంగులగు మంచిబెడంగుమడుంగు ముమ్మియో
పడమట లంకరామ! ననుబాలన సేయవె జానకీపతి॥ 32

చ॥ కడువడి మంచి పద్యములు కల్పనసేడి నేర్పుగల్గియే
గడుసరిలాభినో యకట గ్రాసపు కాసులతోసమాసచే
బడబడ వేడగ నెల నినుబద్యగాంబున గోగడిరదో॥ పడ॥ 33

చ॥ జడధితయాన నీదగు ప్రసన్నతనోలె మహాగ్రహంబుదా
నిడగలదయ్య ముక్తియది యట్టులనన్న భవచ్చరాలిచే
మడిసిన రావణాదులును మానుమిన్ని నుజేరలేదో॥ పడ॥ 34

చ॥ జడయను బెబ్బలుల్ గివియు 40కి మ్మ గొండునిక్తనగాని దే
వుడెనడు గివుడెవ్వడను పోకిరి నాస్తికు గన్న నేధియం
పడుగును వినపోమ! మృదుభాస! నభోమణిసంతభూషయో॥ పడ॥ 35

చ॥ ఆడుకున దైవధ క్తికరుణాదిగుణంబులులేక మ్మ త్తె
మడిసిపడంగ నానె! మనమే బలకంతుల మంచొకింతసే
కడచునె? యొక్కరీతి దినకాలము మేలిమి నెల్ల కాలము॥ పడ॥ 36

చ॥ ఇడుగులనంద నేల! ననునింతి వేడగ నెలపోలె వెం
గడిబడదేల నిన్నెలుగమా! యనెదో! సరి కన్నతల్లియే
నడుగక బెట్టదన్నను నార్యులసామెలిన వెలుంగ వా॥ పడ॥ 37

బ్రహ్మశ్రీ. బలి జేపల్లె లక్ష్మీకాంతకివి విరిచితము,
గుంటూరు.

చ॥ పాడమి నాటికండియను పున్నెములే పానరించిన్న నునీ
కడనిటు బైసిమాలియొగుంబని యేమి జనించి సాపప్రణ
నడవడి కిగ్గమైన కలనక నిను నేడలి దిప్పెటింగియో॥ పడ॥ 38

చ॥ పుడమిని బాపమొక్కనికీఁ బున్నియమొక్కనికేల యందఱఁ
గడుపునఁగన్నవారి సొకకంటఁగనక దగుఁగాద కర్మపుణ్
గడనబడికొలభించునఁగర్తవు మార్తవు నీవెగాదె గొ
పడనుట లంకరామ! ననుఁబాలన నేయవె జానకీపతి॥ ౨

చ॥ అడరు భవాంబుధిక్ మనుఁగునట్టివిపన్నుల సంతరింపనే
ర్పడిన నుహాత్మునిన్ను నుహంబున గంగ తరింపఁజేసే నా
తఁడుగుమాడెంత పుణ్యదోగదా యటు నాకులభింపదయ్యెయోపడ॥ 3

చ॥ పుడమిని మానవుండనయిపుట్టి గడించిన జేమనీవువే
డవుల సంచరించునపు డందొక బోయలైనైపులుంగన్నె
కడకొక క్రోలినైనైనినుదగ్గ భజియింపగ నోసినైతి నో॥పడ॥ ౪

చ॥ విడివడిఘోరసాపవదవీచుదనిభ్రచులాలనుండనై
చెడితి మహాపచారములుజేసితి ముందటికీమి దుగ్గతిక
బడయుదునో భయంపడి విపన్నుడ నీదరిఁజేరినాడనో॥పడ॥ ౫

బ్రహ్మశ్రీ, బొగ్గిచర, శ్రీరామశర్మ విరి వితిము,
నర్సారావుపేట.

చ॥ కుడియెడనాశ్చ్యసందునికగోరికఁ దిగఁజూచువాడహో
యెడయెడ! నీవుగప్పడగ నొప్పులకుప్పగఁ దన్మయత్వమా
గడియ నెచెదిమైచుటచిగా భసమాధి, నినుగ్నుడొగదా॥పడ॥ ౬

చ॥ బడమగుమేనెసేననుచు సానజనుల్ నా, సర్వసాపముల్
గడువడిఁజేసి కామలవకాంక్షయఁ దిగకయన్యకాలమం
దడలెకమాధుడకొ మిగులనా ర్థిలంపిడి లివ్వఁబ్రోతువో॥పడ॥ ౭

చ॥ ఎడతెగకుండరాత్రి బవలెప్పుడునిక దనకంతిరాత్మగా
నడుగడుగందుడ త్విమసియంచును లక్షలుగోల్లసార్లుగో
బడనిమనస్సమాధి నిను బాంకనింలిలు వాడెనీచుకొ॥పడ॥ ౮

చ॥ నుడువులరామమంత్ర మొకనూలు జపించినఁ జిత్తవీధిలో
నెడపడకుండనికొ ననిహీనున కబ్బునెత్తవ్వసిద్ధిలో
గడిసుకృతంబు నీదయయు గల్గినవాడెహినీ వెదానగుకొ
బడమట లంక రామ ! ననుబాలన నేయవె జానకీపతీ॥ ౪

చ॥ గుడితనువెల్ల ప్రాణములుగోప్యభటుల్, మతిసీతమాంబమై
బడలిక గాఢనిద్రయెనిబద్ధసమాధి, పదప్రచారముల్
విడువనిమీప్రదక్షిణలు వెర్వకపల్కెద నేనెనవుశ్రీ ॥పడ॥ ౫

చ॥ గడుగుదనంబుగాదువిను కాయమునేననుకున్న దానుడొక
విడువక నేనుజీవుడనువేళ హరి ! భవదంశజాతుడొక
ఁడియక నాశ్రయేనగ స్వామిమరికొ వినునీ వెనేనుశ్రీ ॥పడ॥ ౬

చ॥ జడుపాకయింతలేదువిను సర్వమునీవని వేదకాస్త్రముల్
విడువక వేదవేత్తలును వేయవిధంబులఁ జాటుచుండఁగా
నడిపిదనేను వేటెటులనయ్యద నయ్యెయినీ వెనేనుశ్రీ ॥పడ॥ ౭

చ॥ గడియకునూలుపద్యములు కల్పనజేతుగదేమి ప్రజ్ఞయొ
నుడివినయన్నియక్కరలు నోటవలించిన సాక్ష్యమాంకృతికొ
నాడమెదదర మేనెనినుబొందితి వీనినిచెల్బుచేకవుల్ ॥పడ॥ ౮

చ॥ జడమన్మంభసాంతి, శుభసంఘంభము జ్ఞానసత్యముల్
బడయనంతిమోదవని బ్రహ్మమునుల్ పలుమారుబోధలో
నెడబడకన్యసంఘముల కొప్పుగజెప్పెద రెపునిన్నెకా ॥పడ॥ ౯

చ॥ కుడిచియుఁగూరుచుండినిను గోర్కెలువీర మనంబునందు ని
త్యుడవనిశుద్ధబుద్ధిపరితుష్టవిముక్త విశిష్టభావ్యుగా
నెడలునవిశ్వవిస్మృతిననూనతిసొందినవాడెనీవగుకొ ॥పడ॥ ౧౦

చ॥ గుడివడిసంసరాంబునిధి శోకముమోహము నోమరాగముల్
గడువడిభంగసంచయముకై వడి మంచగఁగుయ్యెమొట్టొనే
గడువగఁజాలఁగావుపానగ్రతుగనబ్రోవు చుహనుభావశ్రీ ॥పడ॥ ౧౧

చ॥ జడము గుణత్రయాత్మకము సాంతప్రధానము సత్వభాగమే
 వడిగలమాయ తత్ ప్రకృతిభాగములన్ని యవిద్య వానియం
 దెడప్రతిబింబితాత్మయగు నేకస్వరజీవులు మిథ్యలైరియ
 య్యెడనిభిలాత్మ వొక్కడవహీనగుణాంబుధి! నీవేనేనుకీ
 పడమట లంక రామ ? ననుఁబాలన నేయవె జానకీపతి!

౧౨

సంపూర్ణము.

శుద్ధపత్రిక.

పేజి.	పత్రి.	తపస్.	బిష్పు.
4	4	నినుబాలన	ననుబాలన
5	12	నావిడివితి	నావిడివితి
6	2	స్థిఁడు-ప్రసిద్ధ	స్థిఁడు-విశుద్ధ
డిటా	15	నను	నను
డిటా	17	శక్తివదు	శక్తియదు
7	1	నికు	నీకు
డిటా	7	నడిదెగ	నడిదెద
డిటా	12	గడగి	గడిగి
10	2	నెంత్రివి	యంత్రివి
డిటా	6	నైచి	నైచి
డిటా	8	వృధాగా	వృధగా
18	1	ఒడిచెదు	ఒడిచెదు
14	10	యుద్ధరింతు	నుద్ధరింతు
డిటా	21	దోగుచుంగు	దూగుచుంగు
15	6	నైష్ఠికు	నైష్ఠికు
16	1	భోగ్యము	భోగ్యము
28	14	గను	గను
„	20	స్వయునీ	యున్ననీ

10412

